

Даниляк О.О., Демків Х.Ф.

студент,

Науковий керівник: Федушко С.С.

асистент,

Національний університет «Львівська політехніка»

АНАЛІЗ ЕЛЕКТРОННОГО АРХІВУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

У сучасному суспільстві бібліотеки мають надзвичайну важливу роль у навчальній, професійній діяльності та у формуванні національної свідомості кожної людини. Бібліотеки є важливими інститутами суспільного процесу, адже в них в доступній формі видаються надбання культури та знань у широкому асортименті.

У нашому стандартному розумінні бібліотека – це велика похмура будівля з полицями книг, а для пошуку потрібної інформації потрібно затратити чимало часу. Але так, як наше суспільство інформаційне, рівень бібліотеки за останні століття змінився. Завдяки новим інформаційним системам та технологіям у сучасних бібліотеках створюються бібліографічні бази даних, каталоги та картотеки які значно полегшують пошук потрібних документів чи книг. Але це найменше, що відбувається у сучасних бібліотеках. На нашу думку великим проривом бібліотек стало запровадження електронних бібліотек.

Електронна бібліотека – це розподілена інформаційна система, що дозволяє накопичувати, надійно зберігати й ефективно використовувати різноманітні колекції електронних повнотекстових документів, які доступні в зручному для користувача вигляді через мережі передавання даних [7].

Як правило електронна бібліотека зберігає інформацію у повнотекстовому вигляді в мережі Інтернеті або ж на електронних носіях.

Для спростування стереотипів, які склалися, презентуємо Національну бібліотеку імені В. І. Вернадського (НБУВ), як найбільшу за обсягом фонду та площею приміщень бібліотек України, головний науково-інформаційний центр держави, науково-дослідний інститут Відділення історії, філософії та права НАН України. НБУВ входить до числа десяти найбільших національних бібліотек світу, є базовим членом Європейської бібліотеки. Діяльність бібліотеки є згурпованою за напрями діяльності інститутів (бібліотекознавства, української книги, рукопису, архівознавства, біографічних досліджень), центри (консервації і реставрації, культурно-просвітницький, комп'ютерних технологій, науково-видавничий), Фонд президентів України і Службу інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади [6].

Важливе значення у сучасному суспільстві набуває доступність бібліотечних ресурсів, і як наслідок повнота використання інформаційних джерел населенням.

Проаналізувавши веб-портал Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського скільки видань надходить щорічно до фондів. На сайті представлена інформація про наповнення бібліотеки, щорічно надходять

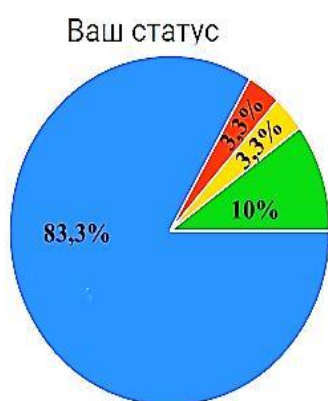
160-180 тис. документів (книг, журналів, газет). Бібліотека комплектується всіма українськими виданнями. Інтернет ресурси НБУВ включають: зібрання «Наукова періодика України» (460 тис. статей з 2400 журналів), електронні тексти (845 тис. документів, з них 60 тис. авторефератів дисертацій), аналітичні матеріали (5 тис. випусків оперативної інформації та інформаційно-аналітичних оглядів), каталоги та картотеки (4 млн. бібліографічних записів і 5 млн. зображень карток генерального алфавітного каталогу); реферативну базу даних «Україніка наукова» (547 тис. записів) [6].

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського з 01.09.2016 до 31.12.2016 надає доступ до електронних продуктів на платформі ELSEVIER.

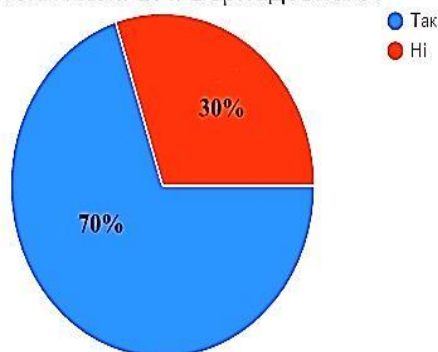
Реферативна база даних та наукометрична платформа, видавничої корпорації Elsevier. Scopus містить понад 50 млн. реферативних записів. У тому числі у базі даних проіндексовано 21 тис. назв наукових журналів 5 000 міжнародних видавництв, 340 книжкових серій та 4,9 млн. матеріалів конференцій.

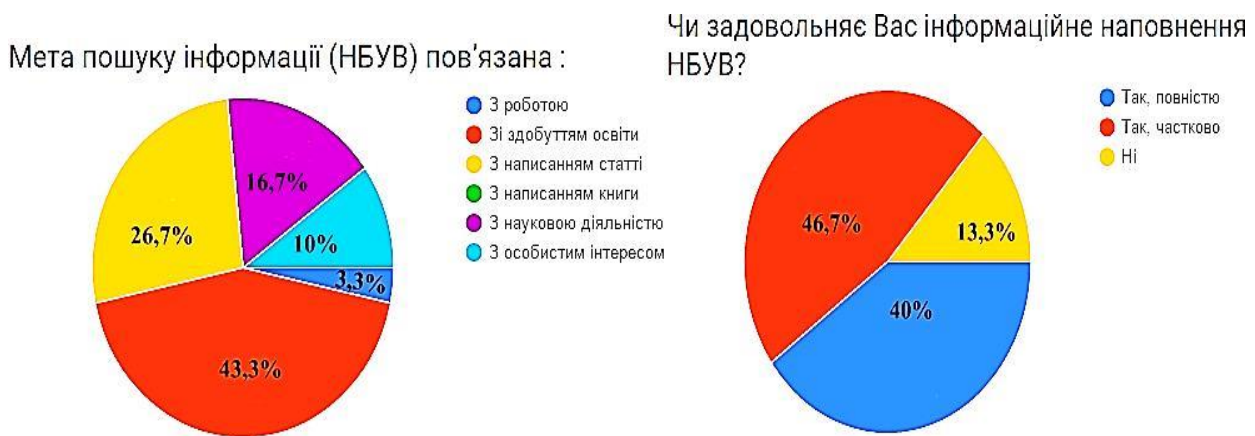
Для більш глибокого аналізу бібліотеки проведено соціологічне дослідження у вигляді он-лайн анкетування щодо використання інформаційних ресурсів НБУВ.

Проаналізувавши відповіді близько 100 респондентів, висновками стало: 69% опитаних, стверджують, що використовують електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. Серед опитаних респондентів 86% – студенти, 3,4% – науковці та 10,6% викладачі. Першочерговою метою задоволення інформаційної потреби під час відвідування електронної бібліотеки є 44,8% – отримання необхідної інформації для навчання, 27,6% – для одержання джерела знань написання статті, 13,8% – з науковою діяльністю, інші ж використовують інформаційні ресурси НБУВ з метою задоволення особистою потреби. Найчастіше запитуваною інформацію вважають: науково-технічну та соціологічну, рідше довідково-енциклопедичну.

Чи використовуєте електронні ресурси Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського?

Запитання, яке дає відповідь на вичерпність інформаційного наповнення, презентує результати: 41% – повністю задоволенні, 45% – частково задоволенні, 14% опитаних не задоволенні послугами НБУВ.

З усіх опитаних студентів, науковці, викладачі лише 24% обізнані про те що Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського надає доступ до електронних продуктів на платформі ELSEVIER, EBSCO.

Elsevier – одна з найбільших видавничих компаній світу, яка щорічно випускає близько чверті всіх статей, що видаються у наукових журналах. Elsevier є провідним у світі комерційним видавцем науково-технічної інформації, випускає понад 2000 наукових журналів і надає доступ до 9,5 мільйонів наукових статей на своєму електронному інтернет-порталі ScienceDirect [3].

EBSCO – це доступні через веб-інтерфейс бази даних наукової інформації з галузей медицини, фізики, хімії, економіки та інших наук, що періодично оновлюються. EBSCO надає можливість пошуку повнотекстових, рецензованих статей наукових журналів, довідників та інших публікацій з різних наукових дисциплін. Включає в себе як бази даних доступні на умовах передплати, так і бази даних, які знаходяться у відкритому доступі [2].

Найбільшої уваги заслужила реферативна база даних «Україніка наукова», адже інформаційне наповнення, доступність та повнота ресурсів Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського не залишає вагомих претензій. Пропозиціями щодо покращення роботи НБУВ були: надання відкритого доступ до більшої кількості інформації.

Отже, аналізуючи відповіді на отриманні запитання, можна стверджувати, що відвідуваність електронної бібліотеки імені В. І. Вернадського є досить великою. Ресурси бібліотеки широко використовуються для навчання, написання статей, у науковій роботі та для особистого розвитку, а коло осіб які здійснюють пошук необхідної інформації є різним.

Завдяки розвитку новим технологіям створюються база даних та баз знань, нові електронні сервіси та формується цифрова бібліотека. Суттєво розширюється інформаційно-змістове наповнення електронних ресурсів. Розвиток інформаційних технологій позитивно впливає на активність людей, і лише сприяє та заохочу цікавитись науковим надбанням українських вчених.

Відмінним результатом ґрунтовних розробок, в яких реалізовано сучасні технології розвитку електронного інформаційного простору, було розроблення у Національній бібліотеці імені В. І. Вернадського електронної бібліотеки «Україніка», яка повно відображає рукописні документи та друковані видання, інформаційні ресурси про Україну.

Список використаних джерел:

1. Andrukhiv A. Integrating new library services into the University Information System / A. Andrukhiv, M. Sokil, S. Fedushko // Library management, № 1(6), 2014. – Gdańsk, 2014. – P. 79-87.
2. EBSCO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/EBSCOhost>
3. Elsevier [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Elsevier>
4. Андрухів А. І. Адаптивне забезпечення навчального процесу університету інформаційними матеріалами бібліотеки / А. І. Андрухів // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Вип. 25.3. – С. 406-411. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnlts_2015_25
5. Андрухів А. І. Впровадження алгоритму ранжування результатів пошуку в інформаційній системі бібліотеки ВНЗ / А. І. Андрухів // Технологический аудит и резервы производства. – 2015. – № 2(2). – С. 37-43.
6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/125>
7. Проект концепції електронної бібліотеки національної академії педагогічних наук України «[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/e-journals/ITZN/em20/content/10somuos.htm

Зацерківна М.О.

аспірант,

Київський національний університет культури і мистецтв

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Серед викликів, що визначають сучасний статус і перспективи розвитку українських ВНЗ соціокультурної сфери, вирізняються ті, що обумовлені конкуренцією глобального, національного і регіонального рівня. Через конкуренцію ВНЗ соціокультурної сфери повинні постійно доводити не лише свою життєздатність, а й переваги перед іншими ВНЗ. При цьому глобалізація освіти «додає» до реальних або потенційних суперників кращі університети світу. Але і в своїй країні складна демографічна ситуація та обмеженість ресурсів, які виділяються на освіту і науку, багаторазово посилюють суперництво. В цих умовах адміністрації та колективи ВНЗ, які мислять стратегічно, намагаються використовувати сучасні технології управління, що підвищують потенціал ВНЗ, їхню здатність виграти боротьбу за абітурієнтів, грантові програми, замовлення з боку виробництва. Однією з таких технологій